

Minister Klimatu i Środowiska

DGL-WOP.021.3.2025.MB
3809486.15523631.12539082
Warszawa, 17-07-2025

Sz. P. Michał Skotnicki
Wojewoda Świętokrzyski

Szanowny Panie Wojewodo,

w odpowiedzi na pismo z 19 maja 2025 r. dot. stosowanie art. 95, art. 95a oraz art. 96 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze¹ ("P.g.g.") przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Jak wskazano w poprzednich pismach Ministra Klimatu i Środowiska² („MKiŚ”), 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw³ (dalej „nowelizacja u.p.z.p.”). Następnie 28 października 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw⁴ (dalej „nowelizacja P.g.g.”). Obie te ustawy znówelizowały art. 95 oraz art. 96 P.g.g. Nowelizacja P.g.g. wprowadziła do ustawy art. 95a P.g.g.

I. Możliwość wydawania zarządzeń zastępczych przed uchwaleniem planu ogólnego

Stanowisko przedstawione przez gminę jest prawidłowe.

Jak podkreślono w piśmie MKiŚ z 28 maja 2024 r.⁵, zgodnie z art. 65 ust. 2 nowelizacji u.p.z.p. do momentu uchwalenia przez gminy planu ogólnego zmiana studium jest możliwa jedynie w trzech przypadkach wymienionych w tym przepisie. A także, że wojewoda może wydawać zarządzenia zastępcze zmieniające studium również jedynie w tych przypadkach.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 nowelizacji u.p.z.p. studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe. Konsekwencją stosowania do studiów przepisów dotychczasowych jest m.in. stosowanie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o

---

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 1290.

² pismo z 27 października 2023 r., znak: DNGS-WOP.021.2.2023.SJ; pismo z 28 maja 2024 r., znak: DNGS-WOP.021.3.2024.MB.

³ Dz.U. z 2023 r. poz. 1688.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 2029.

⁵ znak: DNGS-WOP.021.3.2024.MB.

planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁶ („u.p.z.p.”) w brzmieniu sprzed wejścia w życie nowelizacji u.p.z.p., zgodnie z którym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego („m.p.z.p.”) uchwała rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Wobec tego jeśli w gminie nadal obowiązuje studium, to gmina może zmienić m.p.z.p. jedynie w takim zakresie, który nie spowoduje jego sprzeczności ze studium. Jeśli złoża nie zostało wcześniej ujawnione w studium, to gmina nie może go ujawnić w m.p.z.p. Natomiast zmiana studium (czy to w drodze uchwały rady gminy czy też zarządzenia zastępczego wojewody) może nastąpić jedynie w przypadkach wymienionych w art. 65 ust. 2 nowelizacji u.p.z.p.

II. Obowiązek ujawnienia złóż w planach zagospodarowania przestrzennego województw

Obowiązek ujawnienia złóż w planach zagospodarowania przestrzennego województw nakładał art. 95 P.g.g. zarówno w brzmieniu sprzed nowelizacji u.p.z.p., jak i w obecnym. Nowelizacja u.p.z.p. nie wprowadziła tego obowiązku, a jedynie doprecyzowała terminy, w jakich samorząd województwa ma się z niego wywiązać. Zgodnie z art. 95 ust. 3 P.g.g. (w aktualnym brzmieniu) zmiany konieczne dla ochrony udokumentowanych złóż kopalin, kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziemnych bezzbiornikowych magazynów substancji wprowadza się w planach ogólnych gmin, m.p.z.p. oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw w terminie:

- 1) roku od dnia doręczenia właściwemu organowi wykonawczemu gminy kopii decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów albo dodatku do tej dokumentacji;
- 2) 2 lat od dnia doręczenia właściwemu organowi wykonawczemu gminy kopii decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną złóż innych niż węglowodory albo dodatku do tej dokumentacji.

Z kolei zgodnie z ust. 4 tego przepisu w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie uznania złoża lub jego części za strategiczne, termin na uwzględnienie w planie ogólnym oraz w m.p.z.p. występowania udokumentowanych złóż kopalin wynosi:

- 1) rok od dnia doręczenia właściwemu organowi wykonawczemu gminy kopii decyzji o:
  - a) uznaniu złoża kopaliny albo jego części za złożo strategiczne,
  - b) której mowa w art. 94a ust. 13 P.g.g., w przypadku złóż węglowodorów;
- 2) 2 lata od dnia doręczenia właściwemu organowi wykonawczemu gminy kopii decyzji, o której mowa w art. 94a ust. 13 P.g.g., w przypadku złóż kopalin innych niż węglowodory.

Wobec czego obowiązek wprowadzenia stosownych zmian w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wynika z samego dostarczenia kopii odpowiedniej decyzji, a nie z wcześniejszego ujawnienia złoża w m.p.z.p. Zwracam uwagę, że choć obowiązek ujawniania złóż w planach zagospodarowania przestrzennego województw istniał już wcześniej, to uprawnienie wojewody do ich wprowadzenia zarządzeniem zastępczym obowiązuje dopiero od wejścia w życie nowelizacji u.p.z.p.

---

⁶ Dz.U. z 2024 r. poz. 1130.

Wobec czego wojewoda może wydawać zarządzenia zastępcze wprowadzające złoża do planów zagospodarowania przestrzennego województw jedynie w odniesieniu do złóż, których dokumentacja geologiczna została zatwierdzona od 24 września 2023 r.

III. Wprowadzanie zmian do planów ogólnych gmin

Zgodnie z art. 96 ust. 1 P.g.g. wojewoda nie wprowadza do planu ogólnego złóż kopalin, tylko zmiany konieczne dla ochrony złóż kopalin (kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziemnych bezzbiornikowych magazynów substancji).

Zgodnie z art. 13c u.p.z.p. obszar objęty planem ogólnym dzieli się w sposób rozłączny na strefy planistyczne. U.p.z.p. przewiduje trzynaście stref planistycznych. Ochrona złóż polega zatem na tym, aby znajdowały się one w strefach, które nie wykluczają ich przyszłej eksploatacji (np. z uwagi na konieczność rozbioru znajdujących się na niej budynków w związku z zaleganiem złóż najbardziej narażonych na zablokowanie powierzchni czyli złóż eksploatowanych powierzchniowo metodami odkrywkowymi np.: węgla brunatnego, gipsu i anhydrytu, kopalin skalnych, piasków i żwirów, gliny, iłu oraz metodą podziemnego wytopu siarki rodzimej). Każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie, natomiast można przyjąć, że strefy: górnictwa (11) oraz otwarta (12) wprowadzają zagospodarowanie powierzchni zgodne z racjonalnym wykorzystaniem złoża oraz kompleksowym wykorzystaniem kopalin, w tym kopalin towarzyszących zgodne z ochroną złóż. Strefy produkcji rolnej (7) oraz zieleni i rekreacji (9) w większości przypadków nie stoją w sprzeczności z ochroną złóż. Natomiast w przypadku gdy gmina zamierza w miejscu występowania udokumentowanych złóż wyznaczyć inną strefę należy rozważyć, czy nie pozostaje to w sprzeczności z obowiązkiem ochrony złóż.

IV. Wprowadzanie zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W przypadku m.p.z.p. wprowadzenie zmian koniecznych dla ochrony złóż polega na uchwaleniu przeznaczenia terenu, które nie uniemożliwia przyszłej eksploatacji (tak jak w przypadku planu ogólnego), a także zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2c u.p.z.p. na uwzględnieniu w części tekstowej i graficznej obszarów, na których znajdują się złoża, wskazując:

- 1) nazwę złoża kopaliny albo nazwę ujęcia wód leczniczych, wód termalnych lub solanek;
- 2) granicę występowania złoża kopaliny albo położenie ujęcia wód leczniczych, wód termalnych lub solanek.

Przez ujawnienie złóż kopalin należy uznać wskazanie konkretnych złóż oraz zbiorników wód podziemnych z podaniem ich nazwy i numeru identyfikacyjnego (za systemem informacji geologicznej MIDAS) oraz oznaczeniem ich granic w części graficznej wraz z objaśnieniem wszystkich użytych na mapie oznaczeń i symboli. Jeżeli obejmują one swoim zasięgiem cały obszar opracowania, to również należy opisać to w części tekstowej. Ponadto w części tekstowej należy opisać rodzaj kopaliny występującej w złożu oraz głębokość zalegania warstw wodonośnych zbiorników wód podziemnych.

System MIDAS został zgłoszony do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych objętych Infrastrukturą Informacji Przestrzennej (IIP) w 2012 r., w którym otrzymał nr PL.ZIPGL.326.

Dlatego zasadne jest wykorzystywanie IIP przy realizacji zadań, w szczególności podczas opracowywania aktów planowania przestrzennego w celu pozyskania wiedzy o udokumentowanych złożach kopalin. Korzystanie z systemu ma charakter powszechny i nieodpłatny.

V. Wprowadzanie zakazu trwałej zabudowy

Wojewoda wydając zarządzenie zastępcze wprowadzające złoża strategiczne do m.p.z.p., wprowadza również zakaz trwałej zabudowy lub innego zagospodarowania obszarów tych złóż w sposób, który wyłączyłby możliwość zagospodarowania złoża strategicznego w przyszłości.

Wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze na podstawie art. 96 ust. 1 P.g.g. Przepis ten wskazuje, że wojewoda wprowadza zmiany konieczne dla ochrony złóż kopalin o których mowa w art. 95 ust. 2 P.g.g. Przepis ten nakazuje uwzględnić m.in. rozstrzygnięcia wynikające z decyzji o uznaniu złoża kopalin albo jego części za złoża strategiczne, jeżeli decyzja taka została wydana (art. 95 ust. 2 pkt 2 P.g.g.). A wydanie takiej decyzji obliguje do wprowadzenia zakazu trwałej zabudowy lub innego zagospodarowania obszarów tych złóż w sposób, który wyłączyłby możliwość zagospodarowania złoża strategicznego w przyszłości.

Należy zwrócić uwagę, że zakaz trwałej zabudowy jest szczególną formą wprowadzania w m.p.z.p. zmian koniecznych dla ochrony złóż kopalin.

VI. Tryb wydawania zarządzeń zastępczych

W ocenie MKiŚ w przedmiocie trybu wydawania przez wojewodę zarządzeń zastępczych wprowadzających złoża do m.p.z.p. oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw, aktualność zachowuje orzecznictwo sądów administracyjnych dot. wydawania zarządzeń wprowadzających złoża do studiów.

Wojewoda wprowadza udokumentowany obszar kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze. Sporządzone w tym trybie studium wywołuje skutki prawne takie same jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone przez gminę.

W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, wykładnia językowa przepisu, który przewiduje obowiązek wojewody "wprowadzenia" udokumentowanego obszaru kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wydania w tej sprawie zarządzenia zastępczego prowadzi do wniosku, że zarządzenie zastępcze wojewody powinno stanowić o zmianie studium poprzez wprowadzenie do niego udokumentowanego obszaru kopalin. Przed wydaniem zarządzenia zastępczego wojewoda nie jest zatem uprawniony do przeprowadzania procedury właściwej dla zmiany studium, a więc również do wydania zarządzenia zastępczego o przystąpieniu do zmiany studium, wszczynającego tę procedurę. W taki sposób wypowiedział się NSA m.in. w wyroku z 7 lipca 2022 r.⁷

---

⁷ sygn. akt: II OSK 1293/22.

VII. Prace nad nowelizacją P.g.g.

Ewaluacja nowelizacji P.g.g. prowadzi do wniosku, że nie wszystkie wprowadzone zmiany przyniosły oczekiwany skutek. Dlatego w Ministerstwie Klimatu i Środowiska trwają aktualnie prace koncepcyjne nad nowelizacją P.g.g. Przedstawione przez Pana pytania i wątpliwości zostaną wzięte pod uwagę.

Jednocześnie informuję, że wyżej przedstawione stanowisko nie stanowi wiążącej wykładni przepisów prawa, w szczególności nie wiąże organów administracji geologicznej w indywidualnych sprawach prowadzonych na podstawie przepisów P.g.g. Ponadto stanowisko to nie może być podnoszone ani stanowić dowodu w postępowaniach administracyjnych i toczących się przed sądami administracyjnymi.

W razie dodatkowych pytań proszę o kontakt.

Referent sprawy: r.pr. Michał Bulwan,

tel. (22) 369-27-92, e-mail michal.bulwan@klimat.gov.pl.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Magdalena Piątkowska
Zastępca Dyrektora
Departament Geologii
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:

1. Wojewoda Świętokrzyski,
2. aa.

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Rozwoju i Technologii,
2. Wojewoda Dolnośląski,
3. Wojewoda Kujawsko-Pomorski,
4. Wojewoda Lubuski,
5. Wojewoda Lubelski,
6. Wojewoda Łódzki,
7. Wojewoda Małopolski,
8. Wojewoda Mazowiecki,
9. Wojewoda Opolski,
10. Wojewoda Podkarpacki,
11. Wojewoda Podlaski,
12. Wojewoda Pomorski,
13. Wojewoda Śląski,

14. Wojewoda Warmińsko-Mazurski,
15. Wojewoda Wielkopolski,
16. Wojewoda Zachodniopomorski.